

Profesorius Viljamas Rygelis Šmòlstygas (William Riegel Schmalstieg)

Lietuvos mokslų akademijos užsienio narys nuo 2006 m.

Specialybė – kalbotyra

Pensilvanijos universiteto profesorius-emeritas.

Gimimo data, vieta. 1929 10 03 Sayras, Pensilvanijos valstija, JAV.

1950 m. baigė Minesotos universitetą. Pensilvanijos universitete klausė Alfredo Senno, Antano Salio, Vinco Krėvės-Mickevičiaus paskaitų. 1956 m. šiame universitete už disertaciją „Slavų kalbų įtaka lietuvių kalbai“ gavo filosofijos daktaro laipsnį. 1963–1964 m. buvo Minesotos universiteto profesorius. Nuo 1965 m. profesoriavo Pensilvanijos valstijos universitete (University Park) kur dėstė ir lietuvių kalbą.

Mokslinio darbo kryptys – indoeuropeistika, slavistika, baltistika. Kartu su Leonardu Dambriūnu ir Antanu Klimu parašė „Dabartinės lietuvių kalbos įvadą“ (Introduction to Modern Lithuanian, New York, 1966, 1993), kartu su A. Klimu – „Lietuvių-anglų kalbų lingvistinių terminų žodyną“ (Lithuanian-English Glossary of Linguistic Terminology, University Park, 1971). Tiria lietuvių kalbos istorinės sintaksės problemas. Be daugybės straipsnių šia tema, parašė monografiją „Lietuvių kalbos istorinė sintaksė“ (A Lithuanian Historical Syntax, Columbus, Ohio, 1988), studiją „Lietuvių kalba – praeitis ir dabartis“ (The Lithuanian Language – Past and Present. Lituanius 28(1), 1982), straipsnių apie baltų ir slavų kalbų santykius.

Vienas žymiausių prūsistikos specialistų – parengė knygą „Senovės prūsų kalbos skaitiniai“ (Readings in Old Prussian, 1965), parašė knygas „Senovės prūsų kalbos veiksmažodis“ (The Old Prussian Verb, 1970), „Senovės prūsų kalbos gramatika“ (An Old Prussian Grammar, 1974), „Senovės prūsų kalbos studijos“ (Studies in Old Prussian, 1976). Su S. C. McCluskey ir V. J. Zepsu paskelbė Bazelyje rastą senosios prūsų kalbos teksto fragmentą (išspausdinta žurnale „General Linguistics“, 1975 nr.15).

Recenzavo daugybę lituanistikos ir apskritai baltistikos veikalų. 1982-1984 m. po Marijos Gimbutienės pirmininkavo Baltų studijų plėtros asociacijai. 1990 m. lietuvių emigrantų organizacija „Baltimorės vyčiai“ apdovanojo žymeniu „Friend of Lithuania“ (Lietuvos draugas). 1991 m. ši organizacija rinko Amerikos mokslininkų parašus peticijai JAV prezidentui, kad būtų pripažinta Lietuvos nepriklausomybė. Įvairiais būdais prof. V. R. Šmòlstygas yra padėjęs JAV besilankiusiems Lietuvos mokslininkams.

Profesorius daug kartų lankėsi Lietuvoje. 1986 m. jis 4 mėnesius stažavo Lietuvių kalbos ir literatūros institute. Labai gerai moka lietuvių kalbą. Aktyviai bendradarbiauja Lietuvos filologų spaudoje. 1994 m. jam buvo suteikta Vilniaus universiteto garbės daktaro vardas.

Daugiau informacijos: http://www.lma.lt/uploads/Uzsienio_nariai_eng/Schmalstieg_Eng.pdf

